

Д-ръ Г. И. Кацаровъ.

Аристофанъ за комунизма.

Единъ добъръ познавачъ на старата история казва въ едно свое съчинение: „стариятъ свѣтъ се показва раздвиженъ до основа отъ сѫщите жизнени въпроси, които и до днесъ още, отчасти неразрешени, занимаватъ всѣки честенъ човѣкъ“. Пълната истина на тия думи, изказани преди половина вѣкъ, се вижда особно днесъ, когато социално-економическиятъ животъ на древността почна да се изучава по-основно, а това стана, следъ като науката за класическата древность излѣзе отъ изолираното си положение и доби свръзка съ модерната наука за държавата.

Отъ начало на IV в. пр. Хр. въ Гърция економическите противорѣчия силно се изолирватъ, вслѣдствие капиталистическото развитие на обществото. Поземелниятъ имотъ почналъ да се натрупва въ ржцѣтъ на малцина, срѣдното селско съсловие отпада и се намалява; даже и въ градската индустрия едрото производство съ робски сили добива надмошне и изтиква свободната работа. Поради това въ голѣмитъ градове, особно въ Атина, се намира безимотна маса, истински пролетариатъ; послѣдниятъ живѣе въ стопанско робство, и то въ една напълно демократическа държава, която е основана върху принципа на равенството; за него това политическо развитие е празна фраза; суврениниятъ пролетарий гладува. По психологическа не-